

vragen aan... Inge Ortelee

‘Jezelf kwetsbaar op durven stellen’

Vier jaar geleden stapte Inge Ortelee over van het regulier basis-onderwijs naar SO Lux. Hier is ze groepsleerkracht van leerlingen tussen de zes en acht jaar. Wat haar aanspreekt, is de combinatie van didactische en sociaal-emotionele aspecten gericht op kinderen en hun speciale behoeften. Inge werkt 12 jaar in het onderwijs.

1

Waarom ben je overgestapt naar het speciaal onderwijs?

“Ik was heel gelukkig in het regulier onderwijs, maar werkte er al acht jaar. Het was tijd voor iets nieuws. Ook was het een school met hoogopgeleide ouders en veel kinderen die extra uitdaging nodig hadden. Hoogbegaafdheid was er een belangrijk thema. Toen ik op een dag een som wilde uitleggen en een leerling me vertelde hoe dat moest, begon het te kriebelen. Ik besepte dat deze kinderen zich al heel goed kunnen redden en ook mondeling sterk zijn. Ik miste het gevoel dat je er als leerkracht toe doet. Het sociaal-emotionele aspect om kinderen mee te krijgen heeft me altijd aangesproken in het onderwijs. Dat vond ik weer in de vacature bij SO Lux.”

2

Welke vaardigheden heb je ontwikkeld in het speciaal onderwijs?

“Gelukkig kan ik in het onderwijs heel goed mezelf zijn. De Inge die voor de klas staat is dezelfde Inge die mijn familie en vrienden zien. Wel heb ik hier geleerd om strenger en consequent te zijn. Dat is in het speciaal onderwijs nog belangrijker dan in het regulier onderwijs. Als je bijvoorbeeld zegt dat iedereen in de rij naar buiten stil moet zijn en dat gebeurt niet, dan ga je terug naar binnen om te oefenen. Zo ben ik eens tien keer achter elkaar teruggegaan, waardoor de tijd om buiten te spelen voorbij was. Het is een kwestie van de lange adem, maar het werkt. Van nature heb ik niet zoveel geduld.”

“Ook heb ik moeten leren om mijn planning los te durven laten. Ik bereid mijn lessen inhoudelijk altijd goed voor, maar vaak loopt het toch anders dan gepland. Er is bijvoorbeeld iets voorgevallen in de pauze of de groep werkt niet mee. Dan moet je eerst met elkaar in de kring zodat de rust terugkeert. Mijn rekenles is dan misschien niet gegaan zoals gedacht, maar ik heb wel iets bereikt in de groepsrelatie.”

3

Hoe ga je om met de verschillende behoeften van je leerlingen?

“Wij werken met groepen leerlingen op basis van hun leerlijn, in plaats van leeftijd. Welke leerlingen gaan goed met elkaar, zodat je samen tot leren kunt komen. Vooral bij pubers is dat belangrijk. Ik vind het mooi om te ontdekken hoe je met ieder kind het beste kunt samenwerken. Wat bij de een aanslaat, werkt niet bij een ander. Soms laat ik het rooster los om individuele gesprekken te voeren, terwijl we samen kleuren of met kraaltjes aan de slag gaan.”

4

Welke kleine verandering in aanpak maakt een groot verschil in de klas?

“Kwetsbaar durven zijn. Als ik gewoon iets over mezelf vertel, merk ik dat de kinderen nieuwsgierig worden. Dan kun je een band opbouwen. Ik herinner me een pittig voorval met een meisje waar ik helemaal van bibberde. Dat heb ik haar eerlijk laten zien en daar schrok ze van. Door niet boos te worden op haar maar te laten zien dat ik dit moeilijk vond, werd zij rustig en konden we erover praten. Dat heeft onze band veranderd. Nu maken we samen grapjes.”

“Ook naar ouders stel ik mezelf soms kwetsbaar op, door te laten zien dat ik ook mens en moeder ben. Dat ik bijvoorbeeld ook niet altijd zin heb om na een lange werkdag thuis mijn kinderen nog voor te lezen, hoewel dat belangrijk is. Dat levert heel mooie gesprekken op met ouders.”

5

Hoe werk je samen met ouders om leerlingen de beste ondersteuning te bieden?

“Het is de vraag waar onderwijs ophoudt en de opvoeding begint. In het speciaal onderwijs ga je soms die grens over door ouders te adviseren hoe ze iets kunnen aanpakken. Bijvoorbeeld dat hun kind meer verantwoordelijkheid mag nemen en misschien thuis vaker een taakje krijgt. Of als de motoriek van een kind achterblijft, de ouders aanmoedigen een sport te zoeken voor het kind. We merken dat ouders daar over het algemeen goed op reageren. Het contact met ouders is intensiever dan in het regulier onderwijs. Ik bel regelmatig als er die dag iets bijzonders is gebeurd. Dat waarderen ze heel erg. Daarbij deel ik niet alleen problemen, maar ook positieve dingen. Laatst gaf een jongen de laatste tosti gul aan een ander. Dan zijn de ouders trots en kunnen ze meer hebben als je een volgende keer belt met minder leuk nieuws.”

6

Wat vind je de grootste uitdaging in het speciaal onderwijs?

“Kinderen hebben een taalachterstand, ADHD of autisme en daar ben ik niet voor geschoold. Natuurlijk heb ik cursussen gevolgd, maar ik ben geen expert. Je doet dus veel op gevoel. Daarbij moet je rekening houden met onvoorspelbare reacties van het kind. Gelukkig sta je nooit alleen op de groep, maar altijd met z’n tweeën. Dat is heel fijn. Weet je het even niet? Dan is één blik naar je collega vaak al genoeg zodat die het over kan nemen.”

7

Wat blijft je motiveren in je werk?

“Het mooie aan ons vak is dat je dagelijks wordt beloond. Ik kan een gat in de lucht springen als het kwartje valt bij een kind, als je ziet dat iemand zijn plek heeft gevonden of als je met het team iets hebt bereikt. Elkaar als collega’s kunnen helpen geeft veel energie. Daarbij is het belangrijk om elkaar te blijven wijzen op de dingen die wél goed gaan. Werd die jongen toch weer boos? Maar deze keer bleef hij in het klaslokaal naar je luisteren in plaats van weg te lopen. Dus hij gaat wél vooruit.”

UTRECHT
LEERT